

KATALOG WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE OCENY SZKOLNE Z PRZEDMIOTU HISTORIA

DO PROGRAMU NAUCZANIA „PODRÓŻE W CZASIE”- GWO

II KLASA GIMNAZJUM

TEMAT LEKCJI	Poziom konieczny – ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy – ocena dostateczna	Poziom rozszerzający – ocena dobra	Poziom dopełniający – ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający – ocena celująca
<p>1. Początki Polski</p> <p>Część I. Skąd pochodzą Słowianie?</p> <p>Część II. Początki Polski</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 966, - postać: <i>Mieszka I</i>, - nazwy plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>książę, Piastowie, monarchia patrymonialna.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>wymienić cechy monarchii patrymonialnej na przykładzie państwa Mieszka I,</i> - <i>wskazać przyczyny i określić znaczenie przyjęcia chrztu przez Mieszka I.</i> 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 972, - postaci: Dobrawy, Hodona. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: ród, plemię, <i>Słowianie.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, skąd pochodzą Słowianie, - wskazać na mapie siedziby plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie, - przedstawić proces kształtowania się państwa polskiego, - <i>wskazać na mapie granice państwa polskiego w czasach Mieszka I.</i> 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić zmiany terytorialne państwa polskiego za panowania Mieszka I, - <i>określić następstwa kulturowe, społeczne i polityczne chrystianizacji Polski.</i> 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: kultura archeologiczna, kultura łużycka, Praindoeuropejczycy, ludy bałtyckie. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić etapy kształtowania się plemion słowiańskich i ich organizację. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>wyjaśnić, na czym polegała kulturotwórcza rola Kościoła.</i>

<p>2. Pierwszy król Polski</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1000, 1025, - postacie: Bolesława I Chrobrego, Ottona III. Uczeń rozumie: - pojęcia: zjazd gnieźnieński, arcybiskupstwo. Uczeń potrafi: - zlokalizować na mapie Gniezno, - wymienić decyzje podjęte podczas zjazdu gnieźnieńskiego.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 997, - postać: św. Wojciecha. Uczeń rozumie: - pojęcie: metropolia. Uczeń potrafi: - przedstawić przyczyny, przebieg i skutki misji biskupa Wojciecha do Prus, - opisać wygląd grodu w Gnieźnie, - przedstawić rozwój terytorialny państwa Bolesława Chrobrego.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1004–1018, 1018, - postać: Henryka II. Uczeń rozumie: - pojęcie: diecezja. Uczeń potrafi: - omówić przyczyny, przebieg i skutki wojen z Niemcami.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić polityczne znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego dla rozwoju organizacji kościelnej i państwowej.</p>
<p>3. Polska pierwszych Piastów</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: gród, podgrodzie. Uczeń potrafi: - opisać wygląd wczesnopiastowskiego grodu na przykładzie Ostrowa Lednickiego.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: danina, drużyna, namiestnik. Uczeń potrafi: - przedstawić strukturę i zadania ludności państwa wczesnopiastowskiego.</p>	<p>Uczeń potrafi: - omówić organizację państwa polskiego w czasach pierwszych Piastów.</p>	<p>Uczeń potrafi: - opisać życie i obyczaje mieszkańców Polski w X–XI w.</p>	
<p>4. Trudny wiek XI</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1025, - postacie: Mieszka II, Kazimierza I Odnowiciela, Bolesława II Śmiałego. Uczeń potrafi: - wskazać przyczyny kryzysu państwa polskiego za Mieszka II.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1076, - postacie: biskupa Stanisława, Galla Anonima, Wincentego Kadłubka. Uczeń potrafi: - omówić skutki powstania ludowego, - przedstawić podłoże i konsekwencje konfliktu Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1031, 1039, - postać: Brzetysława. Uczeń rozumie: - pojęcie: powstanie ludowe. Uczeń potrafi: - porównać relacje kronikarzy – Galla Anonima i Wincentego Kadłubka – i wskazać różnice w sporządzonych przez nich opisach konfliktu między królem</p>	<p>Uczeń potrafi: - omówić sposób utrzymania wojska i Kościoła, który rozwinął się za panowania Kazimierza Odnowiciela, - synchronizować wydarzenia w Polsce z wydarzeniami w Europie w XI w, - scharakteryzować i ocenić osiągnięcia Kazimierza Odnowiciela w odbudowie państwa</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić skutki polityki Bolesława Śmiałego w stosunku do cesarza Henryka IV.</p>

			Bolesławem a biskupem Stanisławem, - omówić zmiany terytorialne państwa pierwszych Piastów.	<i>polskiego.</i>	
5. Decyzja Bolesława Krzywoustego Część I. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Bolesława Krzywoustego Część II. Decyzja Bolesława Krzywoustego	Uczeń zna: - datę: 1138, - postać: <i>Bolesława III Krzywoustego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>ustawa sukcesyjna.</i> Uczeń potrafi: - omówić <i>zasady statutu Bolesława Krzywoustego.</i>	Uczeń zna: - daty: 1079, 1109, - postacie: Władysława I Hermana, Zbigniewa. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>zasada senioratu, senior, dzielnica senioralna, dzielnice dziedziczne.</i> Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić przyczyny i skutki wydania statutu Bolesława Krzywoustego,</i> - przedstawić przyczyny i przebieg walk polsko-niemieckich w 1109 r., - wskazać na mapie dzielnice utworzone na mocy ustawy sukcesyjnej.	Uczeń zna: - datę: 1102, - postacie: Henryka V, synów Bolesława Krzywoustego. Uczeń potrafi: - opisać okoliczności objęcia władzy w Polsce przez Bolesława Krzywoustego, - przyporządkować dzielnicę senioralną i dzielnice dziedziczne poszczególnym synom Bolesława Krzywoustego.	Uczeń zna: - datę: 1113–1123. Uczeń potrafi: - wyjaśnić znaczenie Pomorza dla sprawnego funkcjonowania gospodarki państwa polskiego, - ocenić panowanie Bolesława Krzywoustego.	Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie wojny obronnej dla kształtowania się poczucia wspólnoty narodowej.
Powstanie i rozwój państwa Piastów (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - <i>przełomowe wydarzenia z dziejów Polski od X do XII w.</i> Uczeń potrafi: - <i>umiejszczyć w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów.</i>	Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić przyczyny i skutki kluczowych wydarzeń oraz procesów w dziejach państwa piastowskiego.</i>	Uczeń rozumie: - <i>procesy polityczne, społeczne i kulturalne, które dokonały się w państwie pierwszych Piastów.</i> Uczeń potrafi: - <i>scharakteryzować przemiany, jakie nastąpiły w państwie polskim w okresie panowania pierwszych Piastów.</i>	Uczeń potrafi: - <i>omówić i ocenić dokonania pierwszych Piastów.</i>	Uczeń potrafi: - <i>wskazać mocne i słabe strony monarchii wczesnopiastowskiej, jej szanse i zagrożenia.</i>

<p>6. Podzielona Polska</p> <p>Część I. Podzielona Polska</p> <p>Część II. Prawo niemieckie, prawo polskie</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Władysława II Wygnańca.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>rozbite dzielnicowe</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny upadku zasady senioratu.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1241, - postacie: Henryka I Brodatego, Henryka II Pobożnego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>kolonizacja niemiecka, lokacja, prawo niemieckie, prawo polskie, sołtys, dziesięcina</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić politykę książąt śląskich: Henryka Brodatego i Henryka Pobożnego, - omówić przyczyny i skutki <i>kolonizacji niemieckiej</i>.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>prawo składu</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać przejawy i skutki słabej obronności granic Polski w dobie rozbitcia dzielnicowego, - scharakteryzować proces <i>kolonizacji niemieckiej</i>, - scharakteryzować okres <i>rozbitcia dzielnicowego w Polsce</i>, - wskazać na mapie ziemie utracone w trakcie rozbitcia dzielnicowego (do połowy XIII w.).</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>beneficjum, gospodarka towarowo-pięniężna</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, jak doszło do <i>powstania gospodarki towarowo-pięniężnej</i>, - omówić sytuację <i>gospodarczą wsi i miast polskich w XIII w.</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>dostrzec związki między rozwojem ruchu osadniczego a ożywieniem gospodarczym</i>.</p>
<p>7. Ku zjednoczeniu</p> <p>Część I. Krzyżacy i Brandenburgia</p> <p>Część II. Ku zjednoczeniu</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1230, - postać: <i>Konrada I Mazowieckiego</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>zakon krzyżacki</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać przyczyny i <i>okoliczności pojawienia się Krzyżaków na ziemiach polskich</i>, - wymienić grupy społeczne, które popierały ideę zjednoczenia państwa polskiego, oraz te, które się jej sprzeciwiały.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1228.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić <i>rozwój terytorialny państwa krzyżackiego</i>, - wskazać czynniki <i>jednoczące kraj</i>, - wyjaśnić, jakie były przyczyny <i>poglądów różnych grup społecznych na kwestię zjednoczenia państwa polskiego</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Jakuba Świnki</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Marchia Brandenburska, immunitet</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać <i>okoliczności powstania Marchii Brandenburskiej</i> i wyjaśnić, jakie zagrożenia dla Polski niosła jej <i>polityka</i>, - uzasadnić <i>potrzebę zjednoczenia państwa polskiego</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1237, 1283.</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować <i>działalność Krzyżaków prowadzoną na opanowanych obszarach</i>, - scharakteryzować <i>rolę Kościoła jako instytucji przyczyniającej się do rozwoju kultury</i>.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić skutki sprowadzenia zakonu krzyżackiego dla państwa polskiego</i>, - <i>ocenić rolę Kościoła w utrzymaniu jedności państwa polskiego</i>.</p>
<p>8. Król Władysław</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1295, 1320,</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1300,</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1308, 1331, 1332.</p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Wacława III</i>.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić panowanie</i></p>

<p>Łokietek</p> <p>Część I. Kręte ścieżki jednoczenia państwa</p> <p>Część II. Król Władysław Łokietek</p>	<p>- postacie: <i>Przemysła II, Władysława I Łokietka.</i></p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- wymienić etapy jednoczenia ziem polskich przez <i>Władysława Łokietka.</i></p>	<p>- postać: <i>Wacława II.</i></p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcia: starosta, wójt.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- opisać starania polskiego księcia o koronę królewską,</p> <p>- wskazać na mapie ziem zajęte przez Łokietka i pozostające poza granicami państwa.</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- omówić drogę Przemysła II do korony królewskiej,</p> <p>- omówić relacje polsko-krzyżackie w latach 1308–1332.</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- scharakteryzować rządy Wacławów czeskich.</p>	<p><i>Władysława Łokietka.</i></p>
<p>9. Wielki król</p> <p>Część I. Otoczony przez wrogów – polityka zagraniczna Kazimierza Wielkiego</p> <p>Część II. Jak Kazimierz Wielki rządził swoim krajem?</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- daty: 1333–1370, 1364,</p> <p>- postać: <i>Kazimierza III Wielkiego.</i></p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcie: <i>Akademia Krakowska.</i></p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- wyjaśnić przyczyny założenia Akademii Krakowskiej.</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- datę: 1343.</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcia: <i>statut, monarchia stanowa.</i></p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego za panowania Kazimierza Wielkiego.</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- datę: 1339.</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcie: <i>kodyfikacja prawa.</i></p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- omówić i ocenić dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej.</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- scharakteryzować zmiany struktury społeczno-wyznaniowej Królestwa Polskiego po przyłączeniu ziem ruskich.</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- ocenić rolę Kazimierza Wielkiego w tworzeniu pozycji Polski w Europie.</p>
<p>10. W Polsce Piastów</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- nazwy stanów społecznych Polski średniowiecznej.</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcia: <i>rocznik, kronika.</i></p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- wymienić najważniejsze osiągnięcia kulturalne Polski piastowskiej.</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- imiona pierwszych kronikarzy Polski.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- wyjaśnić, na czym polegały różnice między stanami społecznymi w Polsce,</p> <p>- wskazać charakterystyczne cechy budownictwa romańskiego i gotyckiego.</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- opisać proces powstawania stanów społecznych w Polsce,</p> <p>- opisać życie codzienne mieszkańców Polski w okresie piastowskim.</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- scharakteryzować zmiany w strukturze społecznej Polski od X do XIV w.,</p> <p>- wyjaśnić kulturotwórczą rolę Kościoła w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego w Polsce piastowskiej.</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- ocenić wpływ religii chrześcijańskiej na życie społeczeństwa polskiego X–XIV w.</p>

Korona Królestwa Polskiego (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - <i>przełomowe wydarzenia z dziejów Polski od X do XIV w.</i>	Uczeń rozumie: - <i>procesy polityczne, które dokonały się w państwie polskim w X–XIV w.</i>	Uczeń rozumie: - <i>procesy gospodarcze i społeczne, które dokonały się w państwie polskim w X–XIV w.</i>	Uczeń potrafi: - omówić zmiany terytorialne, wydarzenia polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe, które nastąpiły w Polsce od X do XIV w.	
Polska Piastów (sprawdzian wiadomości)					
11. Unia Polski z Litwą Część I. Pod berłem Andegawenów Część II. Unia Polski z Litwą	Uczeń zna: - daty: 1385, 1386, - postać: <i>Władysław Jagiello</i> , - postanowienia unii polsko-litewskiej. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>unia personalna</i> . Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej, - wskazać na mapie państwo polsko-litewskie oraz sąsiadujące z nim kraje.	Uczeń zna: - daty: 1370, 1374, - postaci: <i>Ludwika Węgierskiego (Andegaweńskiego), Jadwigi</i> , - postanowienia przywileju koszyckiego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>szlachta, przywilej</i> , poradne. Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny i konsekwencje wydania przywileju koszyckiego, - wskazać na mapie państwo polsko-węgierskie powstałe w wyniku unii, - wskazać na mapie miejsce zawarcia umowy między Polską a Litwą.	Uczeń zna: - datę: 1400. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>bojarstwo</i> . Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez Ludwika Andegaweńskiego, - przedstawić okoliczności koronacji Jadwigi na króla Polski.	Uczeń potrafi: - podać skutki zawarcia unii polsko-litewskiej dla obydwu narodów i Europy.	Uczeń potrafi: - dokonać bilansu panowania Ludwika Andegaweńskiego.
12. Rządy Władysława Jagielly	Uczeń zna: - datę: 15 VII 1410, - postać: <i>Ulricha von Jungingena</i> , - postanowienia pierwszego pokoju	Uczeń zna: - daty: 1409–1411, 1411, 1414, - postaci: <i>Witolda, Pawła Włodkowica</i> . Uczeń rozumie:	Uczeń zna: - przebieg bitwy pod Grunwaldem, - różne źródła informacji o bitwie grunwaldzkiej. Uczeń rozumie:	Uczeń zna: - postanowienia unii Polski z Litwą, zawartych w 1401 i 1413 r. Uczeń potrafi: - zanalizować	Uczeń potrafi: - dostrzec w wystąpieniu Pawła Włodkowica na soborze w Konstancji zapowiedź tworzenia idei praw człowieka.

	<p><i>toruńskiego.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania Władysława Jagielly.</p>	<p>- pojęcia: kontrybucja, sobór.</p> <p>Uczeń potrafi: - sytuować na mapie miejsca związane z konfliktem polsko-krzyżackim i postanowieniami pierwszego pokoju toruńskiego.</p>	<p>- pojęcie: polonizacja.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić relacje między Polakami a Litwinami po zawarciu unii w Krewie.</p>	<p><i>dysproporcję między zwycięstwem grunwaldzkim a postanowieniami pierwszego pokoju toruńskiego,</i></p> <p>- wyjaśnić ponadczasową wartość zwycięstwa grunwaldzkiego jako źródła tradycji i umacniania tożsamości narodowej Polaków.</p>	
<p>13. Synowie Jagielly.</p> <p>Część I. Druga unia z Węgrami</p> <p>Część II. Król Kazimierz Jagiellończyk</p> <p>Część III. Wojna trzynastoletnia</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1444, 1454, 1454–1466, - postacie: Władysława Warneńczyka, Kazimierza Jagiellończyka.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: dynastia Jagiellonów, inkorporacja, lenno, Prusy Królewskie, Prusy Zakonne.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić postanowienia drugiego pokoju toruńskiego.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: monarchia elekcyjna, Związek Pruski, <i>pospolite ruszenie.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - omówić przebieg wojny trzynastoletniej, - wyjaśnić znaczenie odzyskania Pomorza Gdańskiego i ujścia Wisły dla dalszego rozwoju Polski, - wskazać na mapie tereny odzyskane przez Polskę w wyniku wojny trzynastoletniej i tereny pozostawione poza granicami Królestwa.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1447, 1462, - postać: Zbigniewa Oleśnickiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: wojsko zaciężne.</p> <p>Uczeń potrafi: - zanalizować przyczyny i skutki wystąpienia Związku Pruskiego przeciwko Krzyżakom.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1440.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić okoliczności zawarcia drugiej unii z Węgrami, - lokalizować na mapie imperium Turków osmańskich oraz państwa zagrożone ich najazdem.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić postacie Władysława Warneńczyka i Kazimierza Jagiellończyka.</p>

<p>14. Szlachta, chłopci, mieszczenie</p> <p>Część I. Szlachta, chłopci, mieszczenie</p> <p>Część II. Wisła do Gdańska</p>	<p>Uczeń zna: - treść przywilejów szlacheckich wydanych w 1374 r. i w 1454 r.</p> <p>Uczeń rozumie: - rolę Gdańska w Polsce XV–XVI w.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>podać cechy charakterystyczne stanu szlacheckiego.</i></p>	<p>Uczeń zna: - cechy charakterystyczne gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>sejmik, folwark, pańszczyzna,</i> - wpływ przywilejów na proces przekształcania się rycerstwa w szlachtę, - przyczyny słabości miast i mieszczaństwa w Polsce.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>wskazać przyczyny i przejawy dominacji szlachty w polityce i gospodarce,</i> - wymienić najważniejsze zabytki Gdańska.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: łąsz. Uczeń potrafi: - scharakteryzować organizację i sposób funkcjonowania folwarku szlacheckiego, - określić czynniki, które zdecydowały o znaczącej roli i potęgze Gdańska.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, jak zmieniło się położenie chłopów wraz z rozwojem gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, - dostrzec różnicę między życiem codziennym na wsi i w mieście.</p>	<p>Uczeń rozumie: - związek między przemianami gospodarczymi w Europie Zachodniej a rozwojem gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w Polsce.</p>
<p>15. Polska u schyłku średniowiecza</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>Jana Długosza, Wita Stwosza.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - rozpoznać i wymienić zabytki architektury oraz sztuki gotyckiej w Polsce.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wskazać cechy charakterystyczne społeczeństwa polskiego w XV–XVI w., - określić rolę Kościoła w XV–XVI w.</p>	<p>Uczeń rozumie: - znaczenie tolerancji dla utrzymania jedności państwa polskiego.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić rolę Akademii Krakowskiej.</p>	<p>Uczeń potrafi: - przedstawić etapy edukacji w Polsce późnego średniowiecza.</p>	
<p>Polska późnego średniowiecza (lekcja powtórzeniowa)</p>	<p>Uczeń zna: - <i>przełomowe wydarzenia polityczne i militarne z dziejów Polski i Litwy w XV w.</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>przedstawić cechy charakterystyczne gospodarki, kultury i polityki państwa polskiego pod rządami Andegawenów i pierwszych Jagiellonów.</i></p>	<p>Uczeń rozumie: - <i>powiązania między przemianami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi oraz skutki tych przemian dla wizerunku Polski w Europie w XV–XVI w.</i></p>		

<p>Polska Andegawenów i pierwszych Jagiellonów (sprawdzian wiadomości)</p>					
<p>16. Odkrycie świata i człowieka</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1492, - postacie: <i>Jana Gutenberga, głównych twórców europejskiego renesansu (Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Mikołaja Kopernika) i ich dzieła.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>epoka nowożytna, renesans (odrodzenie), teoria heliocentryczna.</i> Uczeń potrafi: - <i>opisać cechy charakterystyczne nowej epoki.</i></p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>głównych twórców europejskiego renesansu (Filippa Brunelleschiego, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu) i ich dzieła.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>humanizm, mecenat.</i> Uczeń potrafi: - <i>przedstawić źródła rozwoju kultury renesansu,</i> - <i>wymienić i scharakteryzować najważniejsze osiągnięcia renesansu w dziedzinie kultury i sztuki.</i></p>	<p>Uczeń zna: - datę: ok. 1450. Uczeń potrafi: - <i>wskazać różnice w postrzeganiu człowieka i świata w okresie średniowiecza i renesansu.</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić rolę druku w upowszechnieniu idei renesansu oraz rozwoju cywilizacji europejskiej.</i></p>	
<p>17. Nowy Świat</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1492, 1497, 1519–1522, - postacie: <i>Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana,</i> - <i>przyczyny odkryć geograficznych.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Stary i Nowy Świat.</i> Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1453. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>kolonie.</i> Uczeń potrafi: - <i>wskazać na mapie posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1488–1522. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>karawela, handel trójkątny, plantacje.</i> Uczeń potrafi: - <i>ocenić wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze oraz kulturowe Europy i Nowego Świata.</i></p>		

	- <i>sytuować w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana.</i>				
18. Korzenie kapitalizmu	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>manufaktura, kapitalizm.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, jak doszło do podziału gospodarczego Europy na rzemieślniczy Zachód i rolniczy Wschód.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>system nakładczy, bank, gospodarka towarowo-pięniężna,</i> - sposób funkcjonowania systemu nakładczego i manufaktury.</p> <p>Uczeń potrafi: - porównać dwa odrębne systemy ekonomiczne: na wschód i na zachód od Łaby.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>weksel, inflacja, popyt.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - dostrzec różnorodne formy aktywizacji ekonomicznej szlachty i mieszczaństwa, - scharakteryzować przemiany, jakie dokonały się w Europie w XVI w.</p>	<p>Uczeń rozumie: - rolę pieniądza i systemu bankowego w rozwoju kapitalizmu.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>omówić wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze Europy.</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze Europy.</i></p>
19. Podzielony Kościół	<p>Uczeń zna: - datę: <i>1517,</i> - postacie: <i>Marcina Lutra, Jana Kalwina.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>reformacja, protestanci.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>wymienić czynniki, które doprowadziły do rozłamu w Kościele zachodnim.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: <i>1534, 1555,</i> - postać: <i>Henryka VIII.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>odpust, luteranizm, kalwinizm, anglikanizm, wojny religijne, noc św. Bartłomieja, pokój religijny.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>opisać cele i scharakteryzować działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina,</i> - wskazać na mapie państwa objęte reformacją.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: <i>1572.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>hugenoci.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>omówić okoliczności powstania kościoła anglikańskiego,</i> - wymienić różnice między nowymi wyznaniem a katolicyzmem.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>ekumenizm.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>omówić charakter i skutki wojen religijnych w Europie w XVI w.</i></p>	

<p>20. Odnowić Kościół</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1545–1563, - reformy soboru trydenckiego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>kontrreformacja (reforma Kościoła), inkwizycja.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić cele zwołania soboru trydenckiego.</p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Ignacego Loyoli.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Święte Oficjum, Indeks ksiąg zakazanych, Towarzystwo Jezusowe (jezuici),</i> - rolę Kościoła w dobie kontrreformacji. Uczeń potrafi: - wskazać postanowienia soboru trydenckiego, które miały wzmacniać katolicyzm.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1540, 1542, - postać: Giordana Bruna. Uczeń potrafi: - omówić cele działalności Świętego Oficjum i jezuitów.</p>	<p>Uczeń potrafi: - podać przyczyny wydania indeksu ksiąg zakazanych, - omówić skutki reformacji dla Kościoła katolickiego i Europy XVI w.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić działalność Kościoła w dobie kontrreformacji.</p>
<p>21. „Trzeci Rzym”</p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Iwana IV Groźnego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Wielkie Księstwo Moskiewskie, car, samowładztwo.</i> Uczeń potrafi: - wskazać cele polityki wewnętrznej i zagranicznej władców Moskwy.</p>	<p>Uczeń zna: - kolejne etapy rozwoju państwa moskiewskiego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Ruś Kijowska, chan, „trzeci Rzym”, sobór (świątynia prawosławna), Kreml.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności powstania i znaczenie teorii o „trzecim Rzymie”.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>opricznina, opricznicy,</i> - rolę religii prawosławnej w umacnianiu państwa moskiewskiego. Uczeń potrafi: - omówić życie codzienne w państwie moskiewskim.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1380, 1480. Uczeń rozumie: - konsekwencje cywilizacyjne przyjęcia chrztu przez Rusinów ze strony Bizancjum. Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację Rusi pod panowaniem mongolskim.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić panowanie cara Iwana Groźnego, - dostrzec rosnącą potęgę państwa leżącego na peryferiach Europy.</p>
<p>22. Czasy Ludwika XIV</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>kardynała Richelieu, Ludwika XIV.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>monarchia absolutna.</i> Uczeń potrafi: - na przykładzie Francji Ludwika XIV scharakteryzować ustrój monarchii absolutnej.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>racja stanu, edykt nantejski.</i> Uczeń potrafi: - wskazać cele polityczne działalności kardynała Richelieu i sposób ich realizacji, - wymienić przejawy dominacji kulturalnej Francji w Europie w</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1598, 1685, - postacie: <i>Jeana Baptiste`a Colberta, Moliera,</i> - postanowienia edyktu nantejskiego. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>merkantylizm.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym</p>	<p>Uczeń potrafi: - dostrzec związki między polityką ekonomiczną, militarną i zagraniczną Francji czasów Ludwika XIV, - ocenić stosunek Ludwika XIV do hugenotów.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić panowanie Ludwika XIV.</p>

		XVII–XVIII w.	polegała polityka gospodarcza Colberta.		
<p>23. Czy władza króla jest bezprawna?</p> <p>Część I. Rewolucja angielska</p> <p>Część II. Anglia monarchią parlamentarną</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1649, - postacie: <i>Karola I Stuarta, Olivera Cromwella.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>parlament, monarchia parlamentarna.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić <i>charakterystyczne cechy monarchii parlamentarnej.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1640–1660, 1688–1689, - postacie: Elżbiety I Wielkiej, Wilhelma III Orańskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Izba Lordów, Izba Gmin, Deklaracja praw, <i>chwalebna rewolucja.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić skład i zadania parlamentu angielskiego, - omówić najważniejsze wydarzenia rewolucji angielskiej.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1642, - postać: Jakuba I Stuarta.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: purytanie, petycja, Armia Nowego Wzoru, lord protektor.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>porównać monarchię parlamentarną z monarchią absolutną uwzględniając zakres władzy monarszej, prawa i obowiązki poddanych oraz rolę instytucji stanowych.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1588, 1628.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: Wielka Armada, - przyczyny klęski polityki Stuartów zmierzającej do wprowadzenia absolutyzmu.</p>	
<p>24. Barok</p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Giovanniego Lorenza Berniniego i jego dzieła,</i> - ramy chronologiczne baroku w Europie.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>barok.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>podać charakterystyczne cechy stylu barokowego w architekturze i sztuce.</i></p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>głównych myślicieli i twórców baroku (Galileusza, Isaaca Newtona, Kartezjusza, Rembrandta, Antonia Vivaldiego, Jana Sebastiana Bacha) i ich dzieła.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>racjonalizm.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, dlaczego Kościół odrzucał nowożytne teorie naukowe,</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: lęk przed pustką, opera, - genezę baroku.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić osiągnięcia nauki w XVII w., - wskazać różnice między sztuką i architekturą baroku i renesansu.</p>	<p>Uczeń rozumie: - związek między rozwojem baroku a kontrereformacją.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić życie codzienne mieszkańców Europy w XVII w.</p>	

		- wymienić najświetniejsze zabytki architektury barokowej.			
Początki nowożytnej Europy (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - <i>przełomowe wydarzenia polityczne oraz przemiany gospodarcze, społeczne i kulturowe, jakie nastąpiły w Europie w XVI–XVII w.</i>	Uczeń potrafi: - <i>opisać zmiany, jakie zaszły w epoce nowożytnej w XVI i XVII w.</i>	Uczeń rozumie: - <i>powiązania między przemianami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi oraz ich skutki dla Europy w XVI–XVII w.</i>		
Wczesna epoka nowożytna (sprawdzian wiadomości)					
25. Sejm i sejmiki Część I. Powstanie sejmu walnego Część II. Dlaczego demokracja szlachecka?	Uczeń zna: - daty: 1493, 1505, - <i>treść konstytucji Nihil novi.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>sejm walny, izba poselska, posłowie, senat, demokracja szlachecka,</i> - <i>rolę i znaczenie szlachty w kształtowaniu ustroju Rzeczypospolitej.</i> Uczeń potrafi: - <i>wymienić instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i ich kompetencje.</i>	Uczeń zna: - daty: 1374, 1454, - <i>treść najważniejszych przywilejów szlacheckich.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>sejmik ziemski, rada królewska, zjazd walny, magnateria, instrukcje poselskie, konstytucja (ustawa sejmowa),</i> - <i>związek między nadawanymi szlachcie przywilejami a jej rosnącą pozycją polityczną w państwie.</i> Uczeń potrafi: - <i>opisać organizację i zasady działania sejmu walnego,</i> - <i>podać uprawnienia trzech stanów sejmujących.</i>	Uczeń zna: - daty: 1422, 1430, 1433. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>zasada jedności, zasada jednomyślności.</i> Uczeń potrafi: - <i>opisać sposób funkcjonowania sejmików szlacheckich,</i> - <i>wskazać różnice między sejmem dawnej Rzeczypospolitej a współczesnym.</i>	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>nobilitacja, ustrój mieszany, kadencja,</i> - <i>relacje między instytucjami sprawującymi władzę w Rzeczypospolitej szlacheckiej.</i> Uczeń potrafi: - <i>scharakteryzować relacje między szlachtą a innymi stanami społecznymi,</i> - <i>omówić proces tworzenia się sejmu walnego.</i>	Uczeń potrafi: - <i>scharakteryzować rozwój uprawnień stanu szlacheckiego.</i>

<p>26. Wspólna Rzeczpospolita</p> <p>Część I. Polityka zagraniczna ostatnich Jagiellonów</p> <p>Część II. Ruch egzekucyjny i unia lubelska</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1569, - postacie: <i>Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta,</i> - postanowienia unii lubelskiej.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>unia realna,</i> pierwsza Rzeczpospolita.</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać różnice między unią personalną a unią realną, - wskazać na mapie terytoria obu połączonych państw.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1525, 1572, - postać: <i>Albrechta Hohenzollerna,</i> - postanowienia hołdu pruskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>hołd pruski, ruch egzekucyjny,</i> tolerancja religijna.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić przyczyny i następstwa konfliktu polsko-krzyżackiego, - przedstawić okoliczności zawarcia unii realnej między Polską a Litwą.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: wojsko kwarciarne, arianie, czasy zyguntowskie.</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować program ruchu egzekucyjnego i jego realizację, - omówić konsekwencje unii lubelskiej oraz wyjaśnić wynikające z niej korzyści i zagrożenia.</p>	<p>Uczeń rozumie: - związek między programem ruchu egzekucyjnego i jego realizacją a rozwojem demokracji szlacheckiej.</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować stosunki wyznaniowe w państwie polsko-litewskim i ich specyfikę na tle europejskim.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie hołdu pruskiego, - ocenić politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów.</p>
<p>27. Polska i Litwa złotego wieku</p> <p>Część I. Perły polskiego renesansu</p> <p>Część II. Polska i Litwa złotego wieku</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>złoty wiek.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - rozpoznać i wymienić zabytki architektury i sztuki renesansowej w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem własnego regionu.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>Bony, Jana Zamoyskiego.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>arras, arkady,</i> ratusz.</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać renesansowy charakter polskiej oświaty, literatury i sztuki, - przedstawić osiągnięcia piśmiennictwa polskiego epoki renesansu.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: urbanistyka, - wkład Zygmunta Starego i królowej Bony w upowszechnienie renesansu w Polsce.</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać życie codzienne mieszkańców Rzeczypospolitej w XVI w., - opisać wygląd renesansowego miasta.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>Marcina Kromera, Bartolomea Berrecciego.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować położenie ludności żydowskiej w Rzeczypospolitej w XVI w.</p>	<p>Uczeń potrafi: - porównać osiągnięcia renesansu polskiego i europejskiego.</p>
<p>28. Pierwsi królowie elekcyjni</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1573, - postacie: <i>Henryka Walezego, Stefana</i></p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1576, - postać: <i>Anny Jagiellonki,</i> - postanowienia artykułów</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1582.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>piechota</i></p>	<p>Uczeń rozumie: - podłoże polityczne tolerancji wyznaniowej w Polsce.</p>	

	<p><i>Batorego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>artykuły henrykowskie, pacta conventa, konfederacja, wolna elekcja.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności uchwalenia oraz główne założenia artykułów henrykowskich i konfederacji warszawskiej.</p>	<p><i>henrykowskich, pacta conventa i konfederacji warszawskiej.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>bezkrólewie, sejm elekcyjny, interrex,</i> - wpływ wolnej elekcji na przemiany ustrojowe Rzeczypospolitej. Uczeń potrafi: - opisać przebieg i przedstawić zasady wolnej elekcji na przykładzie roku 1573.</p>	<p>wybraniecka, różnowierca. Uczeń potrafi: - omówić cele polityki zagranicznej Stefana Batorego i skutki ich realizacji, - wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń związanych z wojną o Inflanty za Stefana Batorego.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić wolną elekcję z punktu widzenia interesów państwa polsko-litewskiego.</p>	
29. Srebrny wiek	<p>Uczeń zna: - daty: 1605, 1610, 1620, 1621, - postać: <i>Zygmunta III Wazy.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>husaria.</i> Uczeń potrafi: - podać przyczyny i skutki wojen Polski ze Szwecją, z Rosją i Turcją za panowania Zygmunta III Wazy.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1627, - postacie: <i>Jana Karola Chodkiewicza, Stanisława Żółkiewskiego.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>rokosz, Kozacy, srebrny wiek.</i> Uczeń potrafi: - wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew związanych z wojnami Polski ze Szwecją, z Rosją i Turcją.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1606, 1629, - postacie: <i>Mikołaja Zebrzydowskiego, Dymitra Samozwańca.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>dymitriada, wielka smuta, Zaporozże.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny rokoszu Zebrzydowskiego.</p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Michała Romanowa.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności, w których dynastia Wazów znalazła się na tronie polskim.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić panowanie Zygmunta III Wazy.</p>
30. „Początek niedoli Królestwa”	<p>Uczeń zna: - datę: 1648, - postacie: <i>Władysława IV, Bohdana Chmielnickiego, Jana II Kazimierza.</i> Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny, cele i następstwa</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1654, 1658. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>rejestr, rebelia.</i> Uczeń potrafi: - opisać wydarzenia na Ukrainie w latach 1648–1667, - wskazać na mapie</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1649, 1651, - postać: <i>Jeremiego Wiśniowieckiego,</i> - treść ugody w Perejasławiu i ugody hadziackiej. Uczeń rozumie: - złożoność przyczyn</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ powstania <i>Chmielnickiego na stosunki z Rosją i Turcją.</i> Uczeń potrafi: - ocenić skutki powstania <i>Chmielnickiego dla późniejszej sytuacji społeczno-politycznej</i></p>	<p>Uczeń rozumie: - okoliczności tworzenia się narodu ukraińskiego.</p>

	powstania Chmielnickiego.	miejsca najważniejszych wydarzeń powstania Chmielnickiego.	(ekonomicznych, religijnych i narodowościowych) wystąpienie kozackich na Ukrainie. Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację mieszkańców Ukrainy po przyłączeniu jej do Polski.	Polski.	
31. Potop Część I. Potop Część II. „Dla ojczyzny ratowania”...	Uczeń zna: - daty: 1655, 1660, - postacie: Karola X Gustawa, Stefana Czarnieckiego, - postanowienia pokoju w Oliwie. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>potop</i> . Uczeń potrafi: - omówić przyczyny, przebieg i skutki potopu.	Uczeń zna: - datę: 1657. Uczeń rozumie: - pojęcie: abdykacja, - konsekwencje przyznania Prusom Książęcym całkowitej niezależności. Uczeń potrafi: - omówić społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa wojen XVII w.	Uczeń zna: - datę: 1667, - postacie: Hieronima Radziejowskiego, Janusza Radziwiłła, - postanowienia rozejmu w Andruszowie. Uczeń rozumie: - pojęcie: wojna szarpana. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń z czasów potopu, - scharakteryzować ewolucję postaw Polaków w trakcie potopu i wymienić przyczyny zmiany tych postaw.	Uczeń potrafi: - ocenić społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa wojen XVII w.	Uczeń potrafi: - scharakteryzować stosunki polsko-rosyjskie w II połowie XVII w.
32. Ku anarchii	Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>liberum veto</i> . Uczeń potrafi: - wskazać przejawy kryzysu politycznego i społeczno-gospodarczego Rzeczypospolitej w II połowie XVII w.,	Uczeń zna: - datę: 1652, - postać: Michała Korybuta Wiśniowieckiego. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>sarmatyzm</i> , - wpływ <i>liberum veto</i> na funkcjonowanie państwa polskiego.	Uczeń zna: - daty: 1665–1666, 1668, - postać: Jerzego Lubomirskiego. Uczeń potrafi: - wskazać cele, do których dążyła magnateria polska w XVII w., - zinterpretować ideę	Uczeń zna: - postać: Andrzeja Maksymiliana Fredry. Uczeń potrafi: - opisać przyczyny wzrostu znaczenia magnaterii w państwie polskim, - przedstawić przyczyny i	Uczeń potrafi: - ocenić skutki dominacji magnatów w Rzeczypospolitej XVII w.

	- wymienić cechy charakterystyczne kultury polskiego baroku.	Uczeń potrafi: - opisać ideologię sarmatyzmu, - wyjaśnić przyczyny kryzysu politycznego i społeczno-gospodarczego Rzeczypospolitej w II połowie XVII w.	„złotej wolności” szlacheckiej.	skutki rokoszu Lubomirskiego.	
33. Dni chwały	Uczeń zna: - datę: 1683, - postać: <i>Jana III Sobieskiego</i> . Uczeń potrafi: - wskazać sukcesy i porażki polityki zagranicznej Jana III Sobieskiego.	Uczeń zna: - daty: 1672, 1673. Uczeń rozumie: - znaczenie wiktorii wiedeńskiej dla losów Europy w II połowie XVII w. Uczeń potrafi: - omówić przebieg konfliktów polsko-tureckich w II połowie XVII w.	Uczeń zna: - daty: 1674, 1699, - postaci: <i>Kara Mustafy</i> , <i>Marii Kazimiery</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>haracz</i> , <i>jasyr</i> , <i>wielki wezyr</i> . Uczeń potrafi: - opisać organizację państwa tureckiego, - dostrzec związek między wydarzeniami historycznymi a literaturą polską.	Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>giaur</i> . Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie zwycięstw: <i>pod Chocimiem w 1673 r. i pod Wiedniem w 1683 r. dla dalszych losów Rzeczypospolitej</i> .	Uczeń potrafi: - ocenić wkład Polski w zwycięstwo chrześcijaństwa nad islamem w Europie w XVII w.
34. Czasy saskie	Uczeń zna: - datę: 1717, - postaci: <i>Augusta II Sasa</i> , <i>Stanisława Leszczyńskiego</i> , <i>Augusta III Sasa</i> , - postanowienia sejmu niemego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>czasy saskie</i> , <i>sejm niemy</i> , - cele polityczne Rosji względem państwa polskiego. Uczeń potrafi:	Uczeń zna: - daty: 1697, 1700–1721, - postać: <i>Piotra I</i> . Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>Collegium Nobilium</i> , - wpływ wydarzeń politycznych na życie społeczno-gospodarcze kraju w czasach saskich. Uczeń potrafi: - dostrzec różne postawy społeczeństwa polskiego w czasach saskich, - uzasadnić potrzebę	Uczeń zna: - daty: 1709, 1733, - postaci: <i>Karola XII</i> , <i>Stanisława Konarskiego</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: „ <i>taniec goniony</i> ”, „ <i>karczma zajezdna</i> ”. Uczeń potrafi: - podać przyczyny i skutki konfliktów związanych z walką o polski tron za panowania Sasów.	Uczeń potrafi: - dostrzec przejawy ożywienia gospodarczego i kulturalnego w czasach saskich, - wyjaśnić zmianę położenia międzynarodowego Rzeczypospolitej w XVIII w.	Uczeń potrafi: - ocenić panowanie Sasów.

	- omówić okoliczności zawarcia unii polsko-saskiej.	<i>naprawy Rzeczypospolitej w II połowie XVIII w.</i>			
Rzeczpospolita szlachecka (lekcja powtórzeniowa)	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>przełomowe wydarzenia polityczne i militarne z dziejów Polski i Litwy w XVI–XVIII w.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>przedstawić główne postanowienia unii realnej między Polską a Litwą,</i> - <i>wymienić instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i ich kompetencje,</i> - <i>wskazać przejawy kryzysu Rzeczypospolitej w II połowie XVII w. i w czasach saskich.</i> 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>omówić osiągnięcia kultury polskiego renesansu i baroku,</i> - <i>omówić następstwa wojen w XVII–XVIII w.,</i> - <i>omówić sytuację społeczną i gospodarczą państwa w XVI–XVIII w.</i> 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>charakter przemian politycznych, gospodarczych i społecznych, jakie dokonały się w państwie polsko-litewskim, oraz skutki tych przemian dla wizerunku Polski w Europie w XVI–XVIII w.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>scharakteryzować ewolucję postawy szlachty wobec państwa w XVI–XVIII w.</i> 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>scharakteryzować stosunki wyznaniowe w państwie polsko-litewskim,</i> - <i>ocenić następstwa wojen w XVII–XVIII w.</i> 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ocenić charakter zmian systemu polityczno-ustrojowego Rzeczypospolitej w XVI–XVIII w.</i>
Pierwsza Rzeczpospolita (sprawdzian wiadomości)					